

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

Formació i Orientació Personal i Professional

4t ESO

CURS 2025-2026

Professora: Sílvia Brisa Valero

Taula de continguts

1. Introducció.....	3
2. Composició i organització del departament.....	4
3. Les competències específiques i els criteris d'avaluació de la matèria.....	4
4. Els sabers bàsics i la seva temporització.....	9
5. Processos i instruments d'avaluació i sistema de qualificació.....	11
6. Estratègies didàctiques i metodològiques.....	12
7. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals.....	12
8. Concreció d'elements transversals.....	13
9. Activitats complementàries.....	14
10. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen.....	14
11. Pla de recuperació de de matèries pendents.....	14
12. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques.....	14

1. Introducció

La present programació està elaborada seguint el decret 42/2025 d'1 d'agost, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears.

Formació i Orientació Personal i Professional forma part del grup de matèries d'opció de quart curs de l'educació secundària obligatòria i ofereix als alumnes la possibilitat d'aprofundir en el coneixement de si mateix, descobrir les seves qualitats personals com a potencial de valor, i aproximar-se a l'àmbit de les ciències relacionades amb l'estudi dels comportaments humans, socials i culturals. També se'ls facilita un apropament a les diferents opcions formatives i d'ocupació que els proporciona l'entorn, per afavorir, des del coneixement de la realitat, el procés de presa de decisions sobre la seva vocació i el seu itinerari acadèmic amb una futura projecció professional.

La matèria es desenvolupa a partir d'aprenentatges significatius, funcionals i d'interès per als alumnes i està organitzada entorn de l'adquisició d'unes competències específiques que tracten, en primer lloc, de despertar en l'alumne la curiositat per entendre's no sols com a individu aïllat, sinó com a subjecte social i cultural. Aquesta curiositat obre la porta al coneixement, a la reflexió crítica i a l'anàlisi, partint de plantejaments, sabers i estratègies propis de disciplines com la psicologia, la sociologia o l'antropologia. En segon lloc, les competències específiques proposen que l'alumne conegui i aprengui les habilitats personals i socials necessàries per participar, crear i desenvolupar-se en els grups humans amb els quals interactua dins de l'àmbit personal, social, acadèmic i professional. Per generar aquesta participació, creativitat i enriquiment personal, social i professional cal desenvolupar eines que facilitin l'adaptació positiva a l'entorn, la presa de decisions informades i l'assumpció de responsabilitats. En tercer lloc, les competències específiques contribueixen al fet que l'alumne transfereixi els aprenentatges a un pla pràctic desenvolupant el seu propi projecte personal, acadèmic i professional.

2. Composició i organització del departament

El departament compta amb una professora funcionària Sílvia Brisa Valero que al present curs escolar impartirà les següents matèries:

- Taller de consum responsable 3r ESO: un grup A/B/C/D/E.
- Formació i Orientació Personal i Professional (4^t d'ESO): un grup A/B/C/D.
- Economia i Emprenedoria (4^t d'ESO): dos grups A/B i C/D.
- Economia (1^r de Batxillerat): un grup A/B.
- Economia i disseny de models de negoci (2ⁿ de Batxillerat): un grup A/B.

El departament d'Economia és un subdepartament dins del departament de Matemàtiques que realitzarà les reunions de departament els dijous de 8:55h a 9:50h.

3. Les competències específiques i els criteris d'avaluació de la matèria

Les **competències específiques** són:

CE 1 Comprendre els processos físics i psicològics implicats en la cognició, la motivació i l'aprenentatge, analitzant-ne les implicacions en la conducta i desenvolupant estratègies de gestió emocional i del propi procés d'aprenentatge per millorar l'acompliment en l'àmbit personal, social i acadèmic i aconseguir un major control sobre les accions i les seves conseqüències.

CE 2 Comprendre les principals característiques del desenvolupament evolutiu de la persona, a partir de l'anàlisi d'aquells elements de la maduresa que condicionen els comportaments i amb la identificació de les qualitats personals i de relació social pròpies i dels altres, per potenciar les que afavoreixen l'autonomia i permeten afrontar de manera eficaç els nous reptes.

CE 3 Conèixer i comprendre l'ésser humà, les seves societats i cultures, analitzant amb empatia la seva diversitat i complexitat des de diferents perspectives, per fomentar l'esperit crític sobre aspectes que dirigeixen el funcionament humà, social i cultural.

CE 4 Conèixer la dimensió social i antropològica de l'ésser humà i desenvolupar estratègies i habilitats socials adequades a contextos canviants i a grups diferents, considerant els factors personals i socioculturals que intervenen en la configuració psicològica de la persona, per

comprendre's a un mateix i interactuar amb els altres des del respecte a la diversitat personal, social i cultural.

CE 5 Explorar les oportunitats acadèmiques i professionals que ofereix l'entorn, descobrint i prioritzant les necessitats i interessos personals i vocacionals i desenvolupant l'esperit d'iniciativa i de superació, com també les destreses necessàries en la presa de decisions, per dur a terme un projecte personal, acadèmic i professional propi i realitzar una primera aproximació al disseny d'un pla de cerca activa d'ocupació.

Criteris d'avaluació:

Els criteris d'avaluació (CA) de cada una de les competències específiques (CE), juntament amb aclariments orientatius per desenvolupar-los.

CE 1 Comprendre els processos físics i psicològics implicats en la cognició, la motivació i l'aprenentatge, analitzant-ne les implicacions en la conducta i desenvolupant estratègies de gestió emocional i del propi procés d'aprenentatge per millorar l'acompliment en l'àmbit personal, social i acadèmic i aconseguir major control sobre les accions i les seves conseqüències.

CA 1.1 Millorar l'acompliment personal, social i acadèmic aplicant estratègies d'aprenentatge i gestió emocional que permetin un major control sobre les accions i les seves conseqüències.

- Millorar l'acompliment personal, social i acadèmic aplicant estratègies d'organització de les tasques i planificació del temps.

- Gestionar conflictes de manera constructiva demostrant empatia en interaccions socials.

- Combinar estratègies específiques per superar dificultats acadèmiques i personals que permetin un major control de les accions i les seves conseqüències.

CA 1.2 Identificar i aplicar els processos que intervenen en l'aprenentatge, analitzant-ne les implicacions i desenvolupant estratègies que afavoreixin l'adquisició de coneixements, destreses i actituds.

- Reconèixer els processos cognitius implicats en l'aprenentatge.

- Diferenciar els coneixements, destreses i actituds com a components de l'aprenentatge.

- Detectar factors que influeixen en l'aprenentatge.

- Implementar tècniques i hàbits d'estudi per millorar la retenció de coneixements.

- Comparar l'eficàcia de diferents tècniques i hàbits en funció dels resultats obtinguts.

- Dissenyar un pla personalitzat d'aprenentatge que incorpori tècniques adequades a les necessitats pròpies.

CA 1.3 Analitzar la importància del component emocional, prenent consciència de la seva repercussió en l'aprenentatge i desenvolupant estratègies que el millorin.

- Observar la relació entre les emocions positives i un rendiment òptim.
- Reconèixer com les emocions negatives poden interferir en l'aprenentatge.
- Reflexionar sobre com la gestió emocional influeix en la capacitat de concentració i resolució de problemes.
- Incorporar tècniques de regulació emocional en activitats acadèmiques.
CA 1.4 Analitzar la relació de la cognició, la motivació, l'aprenentatge i la gestió emocional amb la conducta, tant la pròpia com la dels altres, a partir de les bases teòriques fonamentals dels processos físics i psicològics que hi intervenen.
- Establir les interaccions entre cognició, motivació, aprenentatge i emocions en la conducta.
- Conèixer la influència dels processos físics en les reaccions emocionals i cognitives.
- Reflexionar sobre com les bases psicològiques expliquen patrons de conducta propis i aliens.
- Analitzar com la motivació intrínseca i extrínseca afecta l'aprenentatge i el comportament.

CE 2 Comprendre les principals característiques del desenvolupament evolutiu de la persona, a partir de l'anàlisi d'aquells elements de la maduresa que condicionen els comportaments i amb la identificació de les qualitats personals i de relació social pròpies i dels altres, per potenciar les que afavoreixen l'autonomia i permeten afrontar de manera eficaç els nous reptes.

CA 2.1 Afrontar nous reptes de manera eficaç i amb progressiva autonomia, identificant les qualitats personals i socials pròpies i dels altres i analitzant els elements que condicionen els comportaments i actuacions en el procés de desenvolupament evolutiu.

- Identificar els reptes o situacions imprevistes en diferents contextos personals, socials i acadèmics.
- Adaptar-se a situacions imprevistes amb estratègies que enfrontin les dificultats de manera organitzada i eficaç.
- Reconèixer les pròpies qualitats personals i socials que afavoreixen l'autonomia i la interacció en la resolució dels reptes.
- Examinar els factors interns i externs que condicionen les decisions i els comportaments.
- Relacionar els comportaments observats amb el procés de desenvolupament evolutiu en termes de maduresa emocional i social.

CA 2.2 Conèixer el desenvolupament evolutiu de les persones analitzant i comprnent les principals característiques de la maduresa que van conformant a la persona en diferents plans: físic, cognitiu, social, emocional i sexual.

2. Identificar les etapes del desenvolupament evolutiu humà i les seves principals característiques.

- Examinar l'evolució de les característiques físiques, cognitives, socials, emocionals i sexuals al llarg del temps.
- Explicar la relació entre els canvis físics i emocionals durant el desenvolupament.
- Interpretar comportaments i actituds en funció del nivell de desenvolupament i maduresa de la persona.
- Reconèixer la influència de la maduresa d'un pla en altres plans que conformen la persona.

CA 2.3 Identificar qualitats personals i dels altres, reflexionant sobre la importància de potenciar aquelles que permetin afrontar eficaçment els reptes i faciliten el procés de transició de l'adolescència a l'edat adulta.

- Identificar les qualitats destacables personals i a d'altres persones que influeixen positivament en situacions de canvi.
- Reconèixer l'impacte de potenciar aquelles qualitats que permeten afrontar eficaçment els reptes i faciliten la transició a l'edat adulta.

CE 3 Conèixer i comprendre l'ésser humà, les seves societats i cultures, analitzant amb empatia la seva diversitat i complexitat des de diferents perspectives, per fomentar l'esperit crític sobre aspectes que dirigeixen el funcionament humà, social i cultural.

CA 3.1 Reflexionar de manera crítica sobre la condició humana, la societat i la cultura a partir del coneixement que proporcionen les ciències humanes i socials.

- Comprendre les interrelacions entre fenòmens socials i culturals des d'una perspectiva crítica.
- Argumentar de forma coherent sobre fenòmens humans i socials, considerant les implicacions ètiques i culturals.
- Generar idees o estratègies per promoure valors com la igualtat, la sostenibilitat o el respecte per la diversitat cultural.

CA 3.2 Analitzar la diversitat personal, social i cultural des de diferents perspectives a partir dels coneixements que proporcionen les ciències humanes i socials, mostrant actituds de respecte i empatia envers el que és diferent i valorant l'equitat i la no discriminació.

- Analitzar situacions de diversitat personal, social o cultural, identificant-ne factors i implicacions en la convivència.
- Reflexionar de manera crítica sobre els valors d'equitat i respecte en diferents situacions de diversitat.
- Dissenyar iniciatives que promoguin l'equitat, la no discriminació i el respecte en l'entorn escolar o comunitari.

CE 4 Conèixer la dimensió social i antropològica de l'ésser humà i desenvolupar estratègies i habilitats socials adequades a contextos canviants i a grups diferents, considerant els factors personals i socioculturals que intervenen en la configuració psicològica de la persona, per comprendre's a un mateix i interactuar amb els altres des del respecte a la diversitat personal, social i cultural.

CA 4.1 Desenvolupar estratègies i habilitats que facilitin l'adaptació a nous grups i contextos a partir del coneixement social i antropològic de l'ésser humà.

- Examinar situacions i identificar factors socials i antropològics que afecten l'adaptació a nous grups i contextos.
- Valorar diferents estratègies d'adaptació a nous contextos, destacant-ne avantatges i inconvenients.
- Crear estratègies concretes d'adaptació que es puguin aplicar en situacions reals.

CA 4.2 Analitzar els factors personals i socioculturals que intervenen en la configuració psicològica

de la persona a partir del coneixement comparat de la dimensió social i antropològica de l'ésser humà.
- Comprendre la configuració de la psicologia individual en base als factors personals (genètics, emocionals) i els socioculturals (educació, cultura, normes).
- Valorar la importància relativa dels factors personals i socials en la formació de la personalitat i la identitat.
- Proposar intervencions que abordin els efectes de factors socioculturals en el benestar psicològic.
CA 4.3 Valorar la diversitat, des del respecte, la inclusió i la igualtat real i efectiva entre homes i dones, considerant-la un element enriquidor a nivell personal, social i cultural.
- Comprendre els factors que generen desigualtat i apreciar com la diversitat pot enriquir les societats.
- Desenvolupar una opinió fonamentada sobre la importància de la igualtat i el respecte a la diversitat en una societat democràtica.
- Contribuir de manera activa a la promoció de valors igualitaris i inclusivius en la comunitat.

CE 5 Explorar les oportunitats acadèmiques i professionals que ofereix l'entorn, descobrint i prioritzant les necessitats i interessos personals i vocacionals i desenvolupant l'esperit d'iniciativa i d'autosuperació, com també les destreses necessàries en la presa de decisions, per tal de dur a terme un projecte personal, acadèmic i professional propi i realitzar una primera aproximació al disseny d'un pla de cerca activa d'ocupació.

CA 5.1 Realitzar un projecte personal, acadèmic i professional propi i aproximar-se al procés de cerca activa d'ocupació, prioritzant les necessitats i descobrint els interessos personals i vocacionals mitjançant l'exploració de les oportunitats acadèmiques i professionals que ofereix l'entorn presencial i virtual i desenvolupant les destreses necessàries en el procés de presa de decisions.

- Desglossar les pròpies preferències i qualitats per determinar les àrees acadèmiques i professionals que més s'adaptin a les capacitats i interessos personals.
- Desenvolupar la capacitat per prendre decisions informades a partir de l'anàlisi de les diferents opcions, prioritzant les necessitats individuals i les oportunitats professionals.
- Desenvolupar un pla estratègic personal que defineixi les metes acadèmiques i professionals, incloent les passes i eines necessàries per assolir-les.

CA 5.2 Explorar l'entorn pròxim identificant les oportunitats acadèmiques i professionals que ofereix, valorant aquelles que millor s'adaptin a les qualitats i interessos personals i potenciant l'esperit d'iniciativa i superació.

- Identificar i analitzar les oportunitats acadèmiques i professionals del voltant, avaluant-ne les característiques i la seva rellevància per a cada alumne.
- valuar de manera crítica les oportunitats acadèmiques i professionals disponibles per determinar quines s'adaptin millor a les necessitats i objectius personals a curt i llarg termini.
- Realitzar un pla d'acció per explorar i aprofitar les oportunitats disponibles, desenvolupant una actitud d'iniciativa per a la superació personal, acadèmica i professional.

4. Els sabers bàsics i la seva temporització

A continuació es concreten els sabers bàsics organitzats en blocs.

L'ÉSSER HUMÀ I EL CONEIXEMENT D'UN MATEIX
- Visió i coneixement de l'ésser humà des de les perspectives psicològica, antropològica i sociològica.
- Les ciències socials per entendre les formes d'interacció dels éssers humans com a membres d'una col·lectivitat.
- Psicologia. Neurociència, conducta i cognició. Sistema nerviós central i sistema nerviós perifèric. Estructura funcional del cervell en la formació de la conducta.
- Fonaments biològics de la conducta. Circuits de recompensa i la seva relació amb les addiccions. Benestar i hàbits saludables.
- Desenvolupament cognitiu i desenvolupament de la personalitat durant l'adolescència. Reconeixement i control de les emocions.
- Desenvolupament personal dins el grup. Influència del grup en l'individu. La pressió de grup.
- Antropologia. Manifestacions socials i culturals de les comunitats d'individus. Elements de la cultura. Humanització i la influència de la cultura en la relació amb el medi i amb els altres. La comunicació.
- L'ésser humà com a construcció cultural.
- La diversitat cultural. Els canvis culturals i la influència en la personalitat.
- Sociologia. L'ésser humà com a ésser social. Concepte de societat. Estratègies d'inclusió i cohesió social per millorar la qualitat de vida de les persones.
- Sociologia. La societat i la seva evolució. Estratègies d'inclusió i cohesió social. Estratègies i mesures per reduir les desigualtats i la discriminació a nivell econòmic i social.
- L'adolescent i les seves relacions. Cerca de l'autonomia i assumpció progressiva de responsabilitats. Conductes prosocials i antisocials.
- Diversitat i convivència positiva dins els grups. Normes, rols i estereotips. Igualtat de gènere. Processos de transició a la vida adulta en perspectiva comparada.

B. FORMACIÓ I ORIENTACIÓ PERSONAL I PROFESSIONAL CAP A LA VIDA ADULTA
- Processos implicats en l'aprenentatge: atenció, motivació i memòria. Estratègies d'aprenentatge i estudi. Intel·ligència emocional i intel·ligència executiva.
- La genètica, la cultura i l'aprenentatge en la determinació de la personalitat i l'adaptació al context social. Procés i agents de socialització: el nucli familiar, l'aprenentatge formal, i informal, els grups de referència, les amistats.

- Competències per a la vida. Autoconeixement i autopercepció. Autonomia personal i responsabilitat. Estils atribucionals davant un mateix succés. Capacitat d'autocrítica. Iniciativa personal. Pensament creatiu. Seguretat i confiança en un mateix. Perseverança.
- Estratègies per enfrontar-se al fracàs i a la frustració. Les nostres limitacions i objectius realistes.
- Habilitats socials. Escolta activa, empatia i assertivitat.
- Habilitats comunicatives. Barreres a la comunicació i estratègies per superar-les.
- Habilitats d'organització i gestió. Planificació i presa de decisions, Gestió del temps.
- Eines digitals per a la interacció amb els altres. Abús de les tecnologies. Petjada i reputació digital. Gestió d'identitats digitals: personal i professional.
- Programes, oportunitats i ajudes per a la formació. Serveis d'orientació acadèmica i professional. Formació permanent al llarg de la vida.
- Opcions formatives. Batxillerat i itineraris de formació professional, altres ensenyaments. Serveis d'orientació acadèmica i professional. Formació permanent al llarg de la vida.
- L'entorn de treball. Formes d'ocupació i tendències. Les relacions laborals. El contracte de treball. Tipus de contractes.
- El mercat laboral. La revolució digital i l'ocupació. La demanda del mercat laboral. Reptes del mercat laboral de les Illes Balears.
- L'esperit emprenedor. Emprenedor i intraemprenedor. Emprenedor social i participació activa. Col·laboració i voluntariat.
- L'ésser humà com homo economicus. Teories crítiques. Col·laboració i voluntariat.

C. PROJECTE PERSONAL, ACADÈMIC, PROFESSIONAL I APROXIMACIÓ A LA CERCA ACTIVA D'OCUPACIÓ

- Pla d'autoconeixement. Qualitats personals. Fortaleses i febleses. La diversitat com element enriquidor. Fases del pla: situació de partida, aspiracions i metes. Ajudes i recursos per superar les mancances personals i professionals.
- Pla de formació acadèmica i professional. Fases del pla: exploració i eines de diagnòstic. Perfils acadèmics i professionals. Itineraris formatius relacionats. Presa de decisions.
- Pla de cerca activa d'ocupació amb projecció cap al futur. Estratègies de cerca d'ocupació. Instruments de cerca d'ocupació.

Temporització:

Per dur a terme aquesta programació disposem de 3 sessions setmanals.

Les unitats de programació que es desenvoluparan al present curs escolar són:

Primera avaluació

1. L'èsser humà.
2. La identitat personal.
3. Nosaltres i els altres.

Segona avaluació

4. Creativitat i lleure saludable.
5. El ciutadà i l'administració.
6. L'itinerari formatiu.

Tercera avaluació

7. El món del treball.
8. La recerca de feina.

5. Processos i instruments d'avaluació i sistema de qualificació.

La nota final del trimestre es calcularà tenint en compte els següents instruments d'avaluació: la puntualitat i l'assistència a classe, les activitats i els treballs (orals i escrits) proposats a classe i a casa, el quadern de treball, proves objectives que consideri la professora, l'actitud envers l'assignatura i el comportament de l'alumne/a.

- La nota final de l'avaluació es ponderarà de la següent forma:

* Nota dels treballs, activitats proposades i proves objectives: **90 %**

* Actitud, assistència, participació i intervencions a classe: **10 %**

A més, a l'hora d'avaluar a l'alumnat es tindran en compte les faltes d'ortografia i la presentació. En tots els treballs, les activitats i les proves que lliuren els alumnes, serà fonamental l'ús d'una correcta expressió oral i/o escrita, escriure sense cometre faltes i una presentació adient de les feines i els treballs.

Es podrà **reduir fins a un 10%** de la qualificació d'una feina, treball o activitat per faltes d'ortografia (es permeten com a màxim 10 faltes), presentació, redacció, expressió, o l'ús de la terminologia no apropiada.

A més a més, es podrà **descomptar 1 punt per dia de retard** en el lliurament de treballs, feines i altres activitats.

La nota de l'avaluació serà el resultat de calcular els percentatges esmentats anteriorment. Per aprovar l'avaluació el resultat anterior haurà de ser com a mínim un 5.

La qualificació ordinària de la assignatura s'obtindrà calculant la mitjana aritmètica de les notes de cadascuna de les avaluacions. La nota mínima per a superar la matèria és d'un cinc.

Recuperacions:

Els alumnes amb una qualificació al final del trimestre inferior a 5, realitzaran una recuperació després de cada avaluació, que consistirà en lliurar els treballs i les activitats no presentades i/o repetir els treballs, les proves objectives i les activitats amb una qualificació inferior a 5.

6. Estratègies didàctiques i metodològiques

El model metodològic introduirà l'ús de metodologies actives i participatives així com l'aprenentatge basat en projectes, l'aprenentatge cooperatiu, de manera que es potenciï la motivació de l'alumnat fent-lo partícip del seu aprenentatge. Així mateix, s'exigeix a l'alumnat implicació, de manera que la professora es convertisca en un guia de l'aprenentatge que siga capaç d'explicar conceptes, resoldre dubtes, mostrar recursos, etc. buscant sempre fomentar l'autonomia de l'alumnat perquè siga capaç de funcionar eficaçment en el seu entorn.

La matèria necessita una distribució i/o organització d'aula especial, per una banda farem servir l'aula de referencia on és necessari que les taules i cadires ofereixin la possibilitat de separar-les, agrupar-les i organitzar-les per grups per a realitzar treballs, activitats en equips d'un nombre variable d'alumnes, i per a activitats de simulació o debats. Per una altra banda, també farem servir en classes puntuals l'aula d'informàtica per a realitzar activitats en les quals es impescindible l'ús d'ordinadors i internet.

Entre els recursos materials que necessitem per al desenvolupament de la classe destaquem: guix, pissarra, pissarra digital, premsa, revistes especialitzades, fitxes de treball, material elaborat per la professora, etc.

7. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Cal donar respostes a les diferències individuals, en els estils d'aprenentatge, motivacions, interessos i dificultats de l'alumnat. Algunes de les mesures d'atenció a la diversitat aplicables les podem resumir en les següents :

- Distingir els continguts prioritaris dels continguts complementaris o d'ampliació.
- Adaptacions de les activitats a realitzar per l'alumnat: es plantejaran activitats de reforç i repàs per a l'alumnat que precisi una ajuda addicional per a la comprensió i superació de l'assignatura.
- Ús de materials didàctics alternatius.
- Canvis en la metodologia.

Per a l'alumnat que necessiti algun tipus de reforç, per tal de poder assolir els objectius i superar els criteris d'avaluació, hi ha proposades un seguit d'activitats que poden realitzar i lliurar a la professora.

Per a l'alumnat més avançat o d'altres capacitats intel·lectuals també hi ha plantejades un conjunt d'activitats de lliure elecció que poden realitzar i lliurar a la professora.

8. Concreció d'elements transversals

Els elements transversal que tractarem durant el curs són:

- Comprensió lectora: es fomentarà la lectura de textos a cada unitat de programació. La comprensió lectora es treballa de manera constant a les classes mitjançant l'anàlisi de textos, documents i enunciats d'activitats que l'alumnat ha d'interpretar per poder extreure la informació rellevant i aplicar-la correctament.
- Expressió oral i escrita: es treballarà l'expressió oral i escrita com a eina fonamental per comunicar idees de manera clara, coherent i argumentada. L'alumnat desenvoluparà la seva capacitat d'expressar-se oralment on haurà de defensar punts de vista amb criteri i rigor. Paral·lelament, es fomentarà l'expressió escrita, entre altres, a través de la redacció de diversos textos i de respostes argumentades a qüestions relacionades amb la matèria , tot promovent l'ús d'un llenguatge adequat a la matèria.
- Comunicació audiovisual: es potenciarà l'ús de recursos audiovisuals com a suport per a la comprensió i anàlisi de conceptes estudiats. Es treballarà amb vídeos, presentacions multimèdia, etc. per reforçar els continguts i afavorir l'aprenentatge visual i crític.
- Tecnologies de la informació i la comunicació: es farà ús de la plataforma *Google Classroom* com a eina de comunicació i intercanvi d'informació entre el professorat i l'alumnat. Mitjançant aquest entorn virtual, es compartiran materials audiovisuals, es proposaran activitats, es resoldran dubtes i es fomentarà la participació activa de l'alumnat fora de l'aula.
- Esperit emprenedor: s'afavorirà l'adquisició de coneixements i competències per al desenvolupament d'iniciatives emprenedores (creativitat, autonomia, iniciativa, treball en equip,

autoconfiança i el sentit crític) promovent el respecte a les figures d'empresari i emprenedor i a l'ètica empresarial. Al temps es fomentarà la cultura emprenedora.

- Educació emocional i en valors: l'estudi de la matèria permet aprofundir en la comprensió de l'entorn proper i del context global en què vivim. A través de l'anàlisi de temes socials i econòmics, es fomentaran valors com la cooperació, la convivència i el respecte. Així mateix, es promourà que l'alumnat expressi les seves opinions de manera raonada i respectuosa, especialment en debats i activitats col·laboratives, valorant la diversitat de punts de vista.

9. Activitats complementàries

Al present curs escolar el departament d'Economia no té previst la realització d'activitats complementàries.

No obstant això, s'estudiarà la possibilitat de dur a terme alguna activitat d'interès per l'alumnat que pugui organitzar alguna institució com la UIB, algun ajuntament de l'illa d'Eivissa, el Consell Insular, etc.

10. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

Pel que fa a l'alumnat que no promociona i torna a cursar la matèria del departament, la professora vetllarà per detectar i atendre qualsevol necessitat específica que pugui sorgir. Se'ls proporcionarà material de reforç adequat amb l'objectiu d'afavorir-ne el progrés acadèmic.

Si es considera necessari fer alguna adaptació individualitzada, es coordinarà l'actuació amb el Departament d'Orientació per tal d'ajustar les activitats i continguts a les necessitats educatives concretes de l'alumne/a.

11. Pla de recuperació de de matèries pendents

No és necessari establir un pla específic de recuperació de la matèria pendent de FOPP de 4t d'ESO.

12. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Al llarg del curs, la planificació inicial pot experimentar ajustos en funció del desenvolupament real de les classes i les necessitats detectades. Aquestes revisions serveixen de referència per introduir millores en la programació.

Igualment, els instruments d'avaluació són objecte de revisió contínua, i poden ser modificats si es considera que no s'adeqüen als objectius d'aprenentatge o a les característiques de l'alumnat.